

Krokoms
kommun
KROKOMEN TJÄLTE

Barn- och utbildningsförvaltningen

Kvalitetsrapport 2016

Skolverksamheternas sammanfattade slutsatser

Vi gör plats för växtkraft

Innehåll

1	Sammanfattande slutsatser	5
1.1	Förskolestruktur	5
1.2	Förskoleklassen behöver stärkas i sin skolform	5
1.3	Skolorna ansvarar för att bedömning sker i alla årskurser och ämnen.....	5
1.4	Analysområden kunskapsresultat.....	6
1.5	Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.....	6
1.6	IT-infrastruktur och digital kompetens	7
1.7	Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	7
1.8	Extra anpassningar och särskilt stöd.....	7
1.9	Omarbetning av resursfördelningssystemet	8
1.10	Integrationsarbete i skolverksamheterna.....	8
1.11	Samordning av planer och utvecklingsinitiativ	9
1.12	Åldersintegrerad undervisning.....	9

1 Sammanfattande slutsatser

Här sammanfattas de viktigaste resultaten av årets kvalitetsrapport och de åtgärder som kräver extra uppmärksamhet och resurser under kommande verksamhetsår.

1.1 Förskolestruktur

Forskning visar att en kvalitativt god förskola spelar roll för det livslånga lärandet och individers möjligheter att tillägnas sig undervisning. Under hela 2016 har andelen förskollärare varit fortsatt låg liksom andelen specialpedagoger. Detta beror framförallt på att tillgången på kompetenserna är låg. Detta i kombination med att förskolecheferna har begränsade möjligheter till ett nära pedagogiskt ledarskap beroende på att de har 4-5 enheter och 30-45 personer att arbetsleda, gör att kommunens förskoleverksamhet inte utvecklar barnens förmågor så långt det är möjligt. Konsekvenserna av detta är svåra att mäta eftersom även socioekonomiska faktorer spelar in. Kommunens förskolestruktur med många små enavdelningsförskolor gör också att en del ekonomiska resurser läggs för att klara av öppethållande istället för att kunna nyttja resurserna till innehåll i förskolans undervisning istället.

1.2 Förskoleklassen behöver stärkas i sin skolform

Krokoms kommun behöver fortsatt förtydliga arbetet kring förskoleklass som en separat skolform samt hur den reellt kan vara en tydlig brygga mellan förskola och skola. På detta sätt stärks sambandet mellan kvalitetsrapportering och verksamhet. En av rektorerna har inför 2017 fått uppdraget att kartlägga och lyfta fram utmaningar och möjligheter som därefter skall diskuteras vidare i kommunens skolledargrupp. I Skolinspektionens kunskapsöversikt, Dnr 400–2014:1372 formuleras följande:

”Frågan är i vilken utsträckning förskoleklassen utgör den bro mellan den mer omsorgs- och lekbetonade förskolan och skolans verksamhet med ett tydligare fokus på lärande och kunskapande som är en av avsikterna verksamheten? På vilket sätt rustar förskoleklassen barnen inför fortsatt skolgång? Stimuleras elevernas utveckling och lärande inför deras fortsatta utbildning och ser förutsättningarna lika ut oavsett vilken förskoleklass barnen går?”

1.3 Skolorna ansvarar för att bedömning sker i alla årskurser och ämnen

Rektorerna måste ta ansvar för att bedömning sker i alla årskurser och ämnen, vilket nu inte sker på alla skolor. Detta är viktigt för att kunna följa samtliga elevers utveckling och därmed skolkrokoms måluppfyllelse.

Revidering av timplanen ska ske under 2017 vilket innebär både en förstärkning av ämnet matematik i åk 4-6 och en specificering av ämnena i ämnesblocken NO och SO. Det är svårt att dra slutsatser av den sammantagna bedömningen när en del pedagoger bedömer i block och andra i det enskilda ämnet. Från och med läsåret 2017/18 skall samtliga ämnen bedömas.

1.4 Analysområden kunskapsresultat

Resultaten när det gäller att klara alla delprov i ämnet svenska och svenska som andraspråk samt ämnet matematik i årskurs tre visar på en uppåtgående trend för pojkar och en nedåtgående trend för flickor. Den nedåtgående trenden för flickor började 2014 och behöver analyseras ytterligare. Denna trend är väldigt tydlig även i årskurs 9. Krokoms avviker både mot snittet för länets och för rikets kommuner.

Relationen mellan betyg och nationella prov i åk 6 i engelska är att 31,8 procent av eleverna har lägre betyg än vad de har på proven. Dessa resultat behöver skolorna ha under kontroll och kunna förklara.

Andelen betyg A i årskurs 6 är relativt sett mycket låg. Betyget C är det vanligaste för flickorna jämför med betyget E som är pojkarnas betyg. Rektorer och pedagoger behöver analysera resultaten särskilt där skillnaderna är som störst.

Ämnet engelska behöver generellt analyseras. Lärarna i Krokoms skolor sätter generellt många F betyg och få A betyg samt skillnaden mellan prov och betyg visar att lärarna i engelska oftare än i andra ämnen ger ett lägre betyg än vad resultaten på nationella prov visar.

Under året har en del fokus både i Krokoms kommun och i andra delar av skolsverige lagts på det faktum att en del skolor tagit emot ett stort antal nyanlända elever vars studieresultat påverkat snittet. Diskussioner om behov av särredovisning har förts i olika sammanhang.

Rektorerna behöver kontinuerligt följa upp bedömningsprocesserna tillsammans med lärarna och relatera till resultat och de kunskapsprocesser som pågår kring bedömning för lärande.

Förvaltningsledningen bör planera någon form av gemensam kompetensutveckling för rektorerna och i förlängningen lärarna i att analysera sina skolors kunskapsresultat. En möjlighet är att ta stöd av InfoMentors analysutbildning samt eventuellt någon kompetens från akademien för att bidra till en fördjupad analyskompetens hos rektorerna.

1.5 Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet

Ledningsgruppen för barn- och utbildningsförvaltningen och kvalitetscontrollern bör arbeta kontinuerligt med förbättring av återkopplingsformerna kring verksamheternas kvalitetsrapporter. Dels att stärka det kollegiala lärandet och dels införandet av kvalitetsbesök i verksamheterna. Kvalitetsbesöken syftar till att stärka förvaltningens kunskaper om verksamheternas förutsättningar, resultat och utvecklingsprocesser men även till att fokusera kvalitetssamtal.

Mallar och instruktioner för nya delrapporter och årlig kvalitetsrapport behöver ses över dels utifrån innehåll och dels i relation till en digitalisering av kvalitetsrapporten inom ramen för Stratsys.

Redovisning av resultat och analys behöver tydligare ägas av skolledaren utifrån rollen som pedagogisk ledare. Förvaltningen tillsammans med skolledarna behöver fortsätta utvecklingen av skolledarnas förutsättningar att skapa både struktur, kultur och kommunikation bland annat genom likvärdiga uppdrag och stödfunktioner.

KVALITETSRAPPORT 2016

SKOLVERKSAMHETERNAS SAMMANFATTADE SLUTSATSER

Skolledarna ska själva fortsatt vidareutveckla sina analyser utifrån ett orsak-verkan samband, styrdokument och utvecklingsperspektiv. Förvaltningen fortsätter att vidareutveckla återkopplingsmodellen till skolledare individuellt och i grupp som stöd till det egna analysarbetet.

Förvaltningsnivån behöver stödja och reflektera tillsammans med skolledarna kring val av statistik och underlag men även ansvara för att ta fram viss statistik som skall kunna vara jämförbar mellan enheter inom kommunen och/eller länet/riket.

1.6 IT-infrastruktur och digital kompetens

Kommunens IT-infrastruktur behöver tydligare beakta behoven i barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter avseende modern och god digital lärmiljö.

Barn- och utbildningsförvaltningen ska ta fram en revidering av strategin för digital kompetens men även en tydlig analys och strategi för vilken IT-infrastruktur som krävs för att bedriva en bra utbildningsverksamhet i takt med tidens krav och utveckling. Strategin skulle ha varit klar 2016 men fördröjdes dels på grund av hög arbetsbelastningen på förvaltningen och dels i avvaktan för att den nationella strategin för digital kompetens skulle bli antagen.

Förskolan saknar idag en digital lärplattform som skulle underlätta att hålla vårdnadshavare delaktiga i förskolans undervisning samt att på ett enkelt sätt informera vårdnadshavarna om det enskilda barnets utveckling och lärande. Med en digital lärplattform skulle pedagogerna utifrån det pedagogiska perspektivet på ett enkelt sätt kunna följa upp undervisningen från den pedagogiska planeringen via lärandet till den pedagogiska dokumentationen som ligger till grund för uppföljning och utvärdering av undervisningen. Förskolechefen skulle då enkelt kunna följa upp den pedagogiska verksamheten vilket skulle underlätta för förskolechefen i sitt pedagogiska ledarskap. Utöver detta så finns det kvarstående hinder i IT-infrastrukturen mellan enhet och server för att pedagogerna ska kunna nyttja övriga digitala system i arbetet som till exempel Heroma, Krokus, Filr med flera system. Enheterna får helt enkelt inte kontakt med servrarna.

1.7 Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Planerna mot diskriminering och kränkande behandling framställs inte helt enligt 6 kap 8§ Skollag och Diskrimineringslag (2008:567). Ett behov av kompetensutveckling finns fortfarande för all personal.

Trots tydliga ärendegångar med rutiner och blanketter som stöd för att hantera de ärenden kring kränkande behandling som uppstår så har rutinen inte kommit igång i tillräcklig omfattning på alla förskolor och skolor.

Diskrimineringslagen har ändrats och Skolverket kommer att ta fram stödmaterial och annan information om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, vilket förvaltningen kommer att använda för att revidera verksamheternas arbete.

1.8 Extra anpassningar och särskilt stöd

Förskolorna i kommunen klarar inte fullt ut av att genom tidiga insatser ge barnen de stöd som de behöver utifrån det enskilda barnets specifika behov. För att kunna stötta och handleda personalgruppen med hjälp av specialpedagog, i den uträkning

KVALITETSRAPPORT 2016

SKOLVERKSAMHETERNAS SAMMANFATTADE SLUTSATSER

som behövs för att få en god effekt för enskilda barn och barngruppen behövs fler specialpedagoger och förskollärare. Kompetensförsörjningsstrategin blir långsiktigt viktig för att motverka en låg andel av förskollärare och specialpedagoger.

Skolorna arbetar ständigt med balansen mellan ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns inga enkla mallar för vilka åtgärder som är lämpliga i olika sammanhang och i relation till olika elever. Förvaltningen har dock inlett en uppföljning av det särskilda stödet för att se vilken typ av åtgärder som är vanligast förekommande och vilka prioriteringsgrunder rektorer och pedagoger använder sig av i valet av åtgärder.

Verksamhetscheferna för skola och elevhälsan har initierat ett kollegialt lärande kring extra anpassningar och särskilt stöd. Bland annat kommer en enkät skickas ut till samtliga rektorer för att följa upp hur resurserna för särskilt stöd används. Med detta arbete som underlag är tanken att förtydliga både resursfördelning, stödbehov och eventuellt behov av kompetensutveckling både hos skolledare och pedagoger på skolorna.

Vikten av behöriga pedagoger, speciallärare och specialpedagoger kan inte nog poängteras i grundsärskolans verksamhet. Dessa pedagoger är dessutom goda resurser i ett kollegialt lärande med specialpedagoger och speciallärare inom andra delar av grundskolan.

1.9 Omarbetning av resursfördelningssystemet

Med utgångspunkt i de problem som finns ute på skolorna utifrån en stor ökning av nyanlända, en ökning av extra anpassningar och särskilt stöd samt brist på specialpedagoger behövs en revidering av resursfördelningssystemet.

Detta arbete startade under våren 2016 och inkluderar ett tydligare fokus på socioekonomiska faktorer än tidigare. Den nya resursfördelningsmodellen kommer att införas från och med januari 2017. Modellen bygger på riksmodellen.

Resursfördelning på fritidshemmet har justerats utifrån volym från och med hösten 2016. Olika nyckeltal för ökande antal barn vid fritidshemmet (antal barn 0-14, 15-30, 31-uppåt). Syftet med detta har varit att få resurserna att bättre räcka till, eftersom de större fritidshemmen har volymfördelar som inte de små fritidshemmen har.

1.10 Integrationsarbete i skolverksamheterna

En handlingsplan för integration i Krokoms skolor behöver tas fram under 2017. Kommunens skolororganisation behöver aktivt och kontinuerligt vidareutveckla sitt integrationsarbete både pedagogiskt och organisatoriskt till exempel genom att tydligt införa ett språkutvecklande arbetssätt i alla skolor.

Integrationsarbetet på skolorna är även viktigt ur ett rent bildningsperspektiv som en del av de internationella Globala Målen¹ där kunskaper om mänskliga rättigheter och demokrati är en viktig del. Går att göra genom alla skolämnen.

---

¹ FN:s utvecklingsprogram <http://www.globalamalen.se/>

1.11 Samordning av planer och utvecklingsinitiativ

Förskolan och skolans grunduppdrag är det statliga uppdraget att utbilda och bilda våra barn och elever så att de kan få en trygg och välgrundad start in i vidare studier och så småningom ett yrkesliv samt förståelsen för samhälle och sin medborgarroll. Förskolan och skolan arbetar med ett dubbelt uppdrag genom att man lyder under statens regelverk avseende sin verksamhet men har en kommunal huvudman som också styr utifrån ett antal samhälleliga aspekter. Detta ställer stora krav på kommunens skolledare och på hela skolorganisationen.

Barn- och utbildningsförvaltningen skall i möjligaste mån samordna olika processer så att det tydliggörs hur dessa relateras till skollag och läroplan. Huvudsyftet med alla planer och initiativ som verksamheterna förväntas vara delaktig i bör vara att de skall stärka eller tydliggöra möjligheterna för skolverksamheterna att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn och elever.

Under 2016 antogs en ny huvudmannaplan för studie- och yrkesvägledning som i första hand implementeras i åk 7-9. Studie- och yrkesvägledning skall enligt styrdokument genomsyra en elevs hela skolgång. Resursen för studie- och yrkesvägledning är idag 2,5 tjänster och räcker endast i begränsad mängd till de yngre årskurserna.

1.12 Åldersintegrerad undervisning

Flera av kommunens skolor behöver av strukturella och ekonomiska skäl bedriva undervisning åldersintegrerat. På vissa skolor sker detta till exempel genom sammanslagningar av årskurserna 2-3 eller 4-6 och på en av skolorna är behovet att arbeta åldersintegrerat hela vägen från förskoleklass till och med årskurs 6 på grund av för litet elevunderlag.

Det är svårt att finna stöd för likvärdig kvalitet i åldersintegrerad undervisning i vetenskaplig forskning. I en studie² som gjordes 2010 kom man fram till följande. ”Mellanstadieelever som gått i klasser där elever från olika årskurser blandas har sämre resultat på kognitiva test i årskurs 6 än jämförbara elever som fått traditionell undervisning”.

Det kan således vara en nödvändig och till synes möjlig lösning men det är svårt att i årskurs 1-3 veta vilka konsekvenser denna undervisningsmetod får för berörda elever från årskurs 6 och framåt. Detta skulle behöva studeras mera utifrån ett kvalitetsperspektiv, helst i samarbete med någon forskningsinstitution.

---

² Johansson, E-A. (2010). *Åldersintegrerade klasser sämre för elevernas resultat*. Uppsala universitet, Humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Nationalekonomiska institutionen.